

Kedves SG-s diákok!

Az alábbiakban az emelt szintű érettségihez hasonló feladatsort kaptok, azzal a legnagyobb különbséggel, hogy a kérdések most még csak a XIX. századig bezárólag lesznek feltéve.

- A feladatsor két részből áll, melyre majd élesben 90-150 perc fog rendelkezésre állni. Mivel ez az idő valószínűleg sokkal több, mint amennyire szükségetek van, így most aki beadja a tesztlapot, az egyből nekiállhat az esszékérdéseknek, nem kell másfél órát itt dekkolnia.
- A teszthez nem használható semmilyen segédeszköz, az esszékhöz atlasz és helyesírási szabályzat vehető igénybe. A teszteknel röviden, értelemszerűen, csak a feltett kérdésre válaszoljatok.
- Az esszéknél kicsit bonyolultabb a helyzet, mivel van választási lehetőségetek. A választás szabályait az esszéknél ismertetjük, ezeket mindenképp figyelmesen olvasd majd el, s ha valami nem világos inkább kérdezz meg egy tanárt!
- Csak a tintával, olvashatóan írt megoldásokat fogadjuk el, ezért ha nem vagy a szépírás bajnoka, akkor erre különösen ügyelj!
- Ha a fentiekén túl bármi kérdésed van – természetesen nem a megoldásokról – akkor nyugodtan bármelyik tanárt megkérdezheted.

Sok sikert kívánunk a feladatok megoldásához!

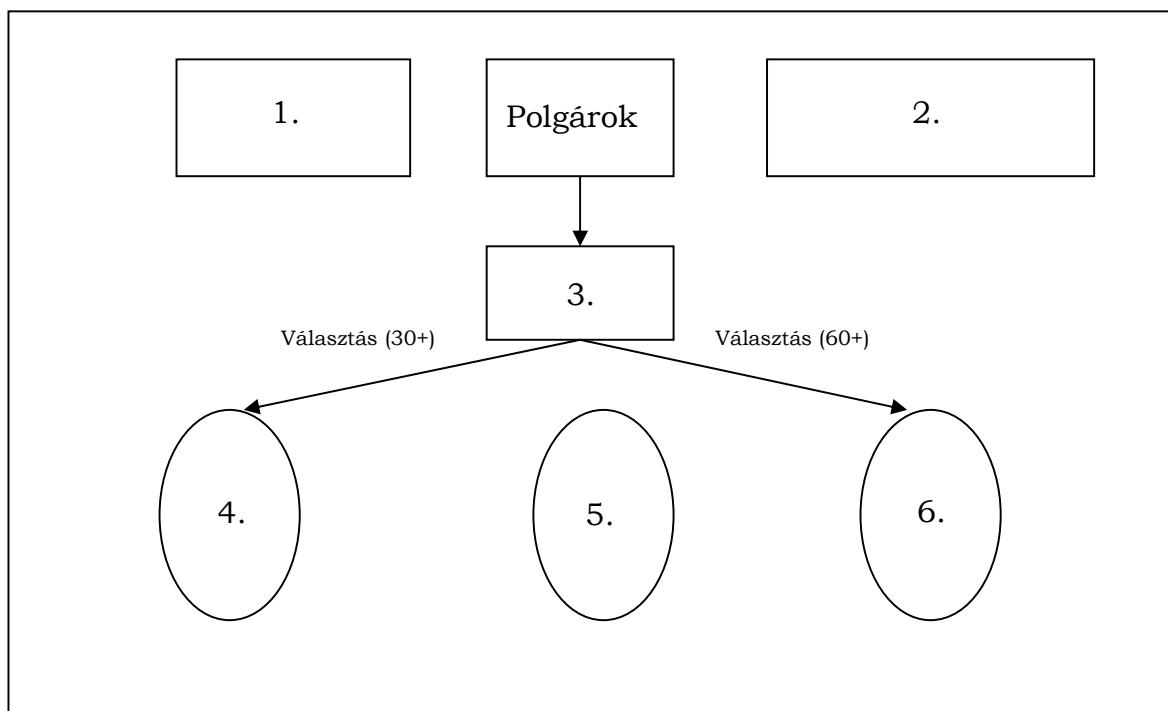
Történelem Szekció

Elért pontszámok:

[illegible]

1. A következő feladat a spártai társadalomra vonatkozik. Egészítsd ki az ábrát a megadott definíciók segítségével, majd add meg a definiált fogalmakat! (6 pont, elemenként 0,5 pont)

- A. A népgyűlés által 1 évre választott felügyelő. 5-en vannak, feladatuk elsősorban a királyok és geruszia ellenőrzése.
- B. A spártai népgyűlés. Törvények jóváhagyása a feladata.
- C. Leigázott akhájok. A teljes jogú spártaiak földjét ők művelték, a spártai állam tulajdonában lévő rabszolgák.
- D. Háborúban hadvezér, békében a vallási élet vezetője. ketten vannak
- E. Főként ipari tevékenységgel és kereskedelemmel foglalkozó, személyükben szabad, de politikai jogokkal nem rendelkező, katonáskodásra kötelezett személyek.
- F. Vének tanácsa. A népgyűlés által kiválasztott 28 fős testület. Javaslatokat terjesztett a népgyűlés elé, és bíraskodó feladatokban is részt vett a testület.

Sorszám	Definíció betűjele	Fogalom	Pontszám
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

6 pont

2. A következő feladat a középkori kultúrához kapcsolódik. (7 pont)

a) Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak!

1. A gótikus szobrászatot elsősorban templomok ékesítésére használták.
2. A reneszánsz építészet kiemelkedő építészeti darabja a reims-i székesegyház.
3. A gótikus és a reneszánsz stílus egy időben volt jelen.
4. Az 1050-es években a román stílusjegyében építettek templomokat.

Állítás sorszáma	Igaz	Hamis
1.		
2.		
3.		
4.		

2 pont

b) Sorold be a megfelelő helyre az alábbi jellemzőket:

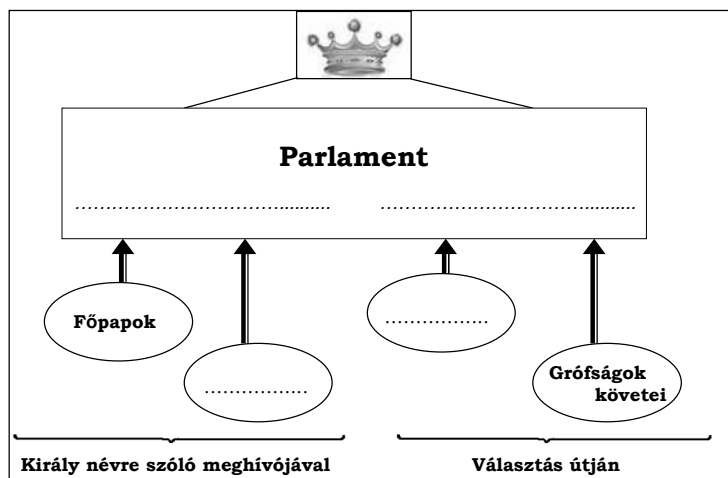
Szent Péter-bazilika, freskók, lőrés szerű ablakok, vaskos falak, párizsi Notre-Dame, stukkó, Cluny apátság, perspektivikus ábrázolás, csúcsíves boltozat, természetes emberábrázolás

román	gótikus	reneszánsz

5 pont

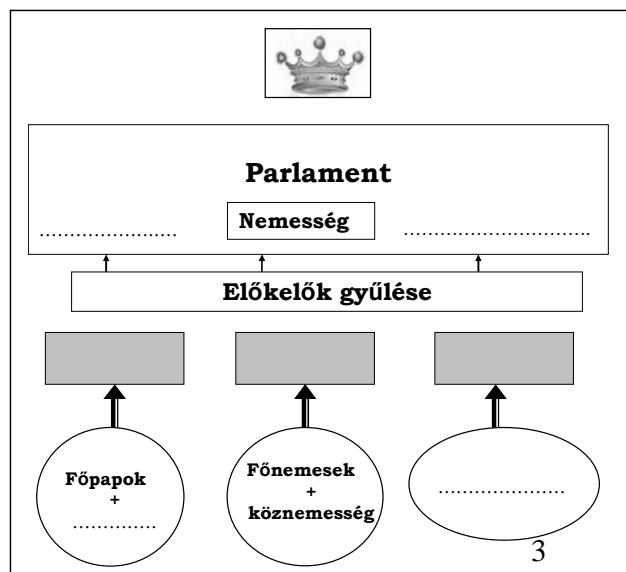
3. A feladat az angol és a francia rendiséggel kapcsolatos. Egészítsd ki az ábrákat a hiányzó fogalmakkal, majd válaszolj a kérdésekre! (7 pont)

Angol rendi gyűlés

4 pont

Francia rendi gyűlés

a. Mondj 2 különbséget az angol és a francia parlament működése között!

2 pont

b. Mi a rendi monarchia?

1 pont

4. Saját ismereteid alapján egészítsd ki a Mátyás gazdaságát leíró szöveget! (5pont)

A ..... század folyamán a magyar gazdaság a pusztuló Délvidéket leszámítva lassú ütemben fejlődött. Mátyás bevételeinek ugrásszerű növekedését a .....-ra/-re nehezedő adóterhek emelése eredményezte. Mátyás jövedelmei növelése érdekében a kapuadót a kincstár adójára, ...-ra/-re változtatta. Ezzel nem kevesebbet ért el, minthogy megszüntette az elődei által adományozott mentességeket, ráadásul kisebb egységekre szedték be az említett adót, így az adómennyiség növekedett. Hasonló okokból a harmincadvámot átkeresztelték .....-ra/-re.

Az uralkodó legjelentősebb bevételeit azonban a ..... jelentette, ami portánként 1 forintot tett ki, s évente akár kétszer is beszedhették. Mátyás jövedelme így 500 000, kétszeres beszedése esetén akár 750 000 arany is lehetett. Ezt kiegészítették még a nemzetközi segélypénzek .....-tól/tól (100 000 arany). Anyja, ... halála után a Hunyadi birtokok bevételei is őt illették. S bár a történetírás vitatkozik a bevételek mértékét illetően, az bizonyos, hogy Mátyás előtt és után jellemző királyi bevételeknél jóval magasabbak voltak. Mátyás bevételeit a ..... keresztül ellenőrizte. Mátyás jövedelmei nemcsak a magyar királyok bevételeihez képest, de – figyelembe véve az ország gazdasági fejlettségét – a nyugati uralkodókéhoz képest is tekintélyesek voltak. Az oszmánok 1 800 000 (1475-ben) aranyához képest azonban még ez is ..... volt. Nem látszanak kiugróan a bevételek a magas kiadásokhoz képest sem, hiszen az országnak a korabeli Európában egyedüli módon évi 200 000 aranyat felemésztő, kettős ..... vonalat kellett fenntartania.

5. A források és saját tudásod segítségével válaszolj az alábbi, Bocskai szabadságharcra kapcsolatos kérdésekre! (6 pont)

„Valameddig az magyar korona ott fenn, nálunknál erősebb nemzetségnél, az németnél léssen, és a magyar királyság is a németeken forog, mindenkor szükséges és hasznos egy magyar fejedelmet Erdélyben fenntartani, az nekik is oltalmukra, javukra leszen. De ha a [...] korona Magyarországon magyar kézhez kelne, egy koronás király alá, úgy az erdélyieket is intjük, nem hogy attól elszakadnának, de sőt segéljék tehetségük szerint.”
/Bocskai végrendelete/

a) Kiket nyert meg ügye mellé Bocskai István és kik voltak ők pontosan?

.....
.....

2 pont	
--------	--

b) Mikor és hol megkötött békével zárult le a Bocskai féle felkelés?

.....
.....

1 pont	
--------	--

c) A széttagolt Magyarország hány részét említi a forrás?

.....
.....

1 pont	
--------	--

d) Melyik állam fenntartását támogatja Bocskai a végrendeletében és miért?

.....
.....

2 pont	
--------	--

6. Olvasd el a következő idézetet és válaszolj a kérdésekre! (6 pont)

„I. Minden ember szabadnak és jogokban egyenlőnek születik és marad; a társadalmi különbségek csakis a közösség szempontjából való hasznosságon alapulnak.

III. Minden szuverenitás elve természeténél fogva a nemzetben lakozik; sem testület, sem egyén nem gyakorolhat hatalmat, ha [az] nem határozottan tőle ered.

IX. Mindaddig, amíg bűnössé nem nyilvánítják, minden ember ártatlannak vélelmezendő. Ha tehát letartóztatása mégis elkerülhetetlenné válik, a törvénynek szigorúan meg kell torolnia minden olyan keményebb rendszabályt, amelyet a szökés megakadályozásának szükségessége nem indokol.

XI. A gondolatok és vélemények szabad közlése az embernek egyik legértékesebb joga; ennél fogva minden polgár szabadon szólhat, írhat s nyomtathat ki bármit, felelősséggel tartozván viszont e szabadsággal való visszaélésért a törvény által meghatározott esetekben.

XVII. Tulajdonától – lévén a tulajdonjog szent és sérthetetlen – senki meg nem fosztható, legfeljebb csakis oly esetekben, amikor ezt a közösség érdekében fakadó nyilvánvaló és törvényes úton megállapított szükségesség követeli meg – ám ekkor is csak igazságos és előzetes kártalanítás fejében.”

/ Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata /

a) Mikor (év) és hol (ország) adták ki a forrásként megadott dokumentumot?

.....
.....

1 pont	
--------	--

b) Az alábbi személyek közül ki **NEM** vett részt a Nyilatkozat összeállításában?

A) La Fayette   B) Napóleon   C) Thomas Jefferson
.....

1 pont	
--------	--

c) Mit fogalmaz meg a **III.** pont, és kinek a nevéhez köthető a gondolat?

.....

1 pont	
--------	--

d) Döntsd el az alábbi állításokról, hogy a forrás értelmében igazak vagy hamisak!

Állítás	Igaz	Hamis
A szabad véleménynyilvánításnak nem lehet semmilyen jogi következménye.		
A magántulajdon kisajátítható kártalanítás nélkül is, de csak a közösség érdekében.		
Létezhetnek társadalmi különbségek az egyének között.		

3 pont	
--------	--

7. A következő feladat az amerikai polgárháborúra vonatkozik. Írd be az egymással szemben álló meghatározásokat, neveket a megfelelő oldalakon!

(7 pont)

Amerikai Konföderációs Államok, Abraham Lincoln, jelentős export, Jefferson Davis, abolicionista mozgalom, fejlett ipar, William T. Sherman, Unió, nem akarják felszabadítani a rabszolgákat, Ulysess Grant, képzett tisztikar, Robert Lee, Richmond, Washington

Észak	Dél